
Wierzchuca Nagórna, st. 3, woj. białostockie, AZP 51-81

Informator Archeologiczny : badania 32, 153

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

się obiekt 6 o wymiarach 150 x 80 cm, miąższości 50 cm. W obiekcie tym zarejestrowano, wzdłuż dłuższych ścian, zwężone belki. Wzdłuż jednej ze ścian uchwycono dwa negatywy po pionowych słupach o przekroju nieregularnym w partiach stropowych, natomiast w partiach spągowych zbliżone do kwadratu. W spągowych warstwach obiektu wystąpiła warstwa (bez spalenizny) pomarańczowego piasku, silnie przepalonego o strukturze bardzo zbitej. W jamie grobowej stwierdzono duże ilości kości, materiału ceramicznego, silnie rozdrobnionego i przepalonego (po wyklejeniu można stwierdzić, że są to prawdopodobnie dwa niewielkie naczynka miskowate). Wystąpiła tu również sprzączka oraz zapinka kuszowata (faza C₃). Fragmenty naczynia, które rejestrowano w jamie wystąpiły także poza nią, na przestrzeni kilku metrów, w warstwie kulturowej (warstwa ciałopalenia?).

Analiza antropologiczna materiału kostnego, potwierdziła obecność w obiektach 1, 6, 7 szczątków kostnych 3 osobników.

Materiał uzyskany w trakcie nadzoru archeologicznego oraz w trakcie badań weryfikacyjno-sondazowych a w szczególności interesujący inwentarz wyposażenia grobowego (zapinka kuszowata z grobu 1 z fazy C₃/D₁ i zapinka kuszowata z obiektu 6 - faza C₃) pozwalają łączyć to cmentarzysko z ludnością kultury wielbarskiej fazy cecelskiej z późnego okresu wpływów rzymskich i być może okresu wędrówek ludów, tzn. z IV w. n.e. Jest to zatem pierwsze, jak do tej pory, cmentarzysko z tego okresu na ziemi chełmińskiej.

Materiały oraz dokumentacja z badań znajdują się w Muzeum w Grudziądzu.

Badania będą kontynuowane.

Wieliczka-Rożnowa, st. 13, gm. *loco*, woj. krakowskie, AZP 104-57/13

Patrz: neolit

Wierzbowa, st. 1, gm. Wartkowice, woj. sieradzkie, AZP 62-48/4 - patrz: wczesna epoka żelaza

WIERZCHUCA NAGÓRNA, st. 3, woj. białostockie, AZP 51-81

- ślady osadnictwa mezolitycznego i neolitycznego
- osada kultury przeworskiej z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Urszulę Terlikowską-Puszkarską (Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie). Finansowane przez PSOZ. Trzeci sezon badań.

Badania koncentrowały się w centralnej części stanowiska (działka nr 8). Wytoczono sześć wykopów badawczych o łącznej powierzchni 150 m².

Zadokumentowano i wyeksplorowano 26 obiektów, które można podzielić na półziemianki, paleniska, jamy zasobowe, skupiska polepy i obiekty o nieokreślonej funkcji.

Materiał zabytkowy to: fragmenty ceramiki, kości zwierzęce, polepa, węgle drzewne, żużle i materiały krzemienne. Zabytki wydzielone reprezentowane są przez oselkę, rozcieracze kamienne, płytkę granitową, przęślik gliniany oraz przedmiot rogowy.

W tegorocznym sezonie badawczym po raz pierwszy zadokumentowano i wyeksplorowano obiekty mieszkalne z paleniskami oraz skupiska polepy o nieokreślonej funkcji na obecnym etapie badań.

Osadę w Wierzchucy Nagórnej można datować na okres wpływów rzymskich. Materiał ceramiczny jest charakterystyczny dla kultury przeworskiej. Można wydzielić stosunkowo dużą ilość form charakterystycznych dla młodszego okresu przedrzymskiego. Pojawiają się też formy późniejsze związane z wpływami kultury wielbarskiej. W tej części stanowiska występują również neolityczne materiały krzemienne (kultura amfor kulistych?).

Materiały i dokumentacja znajdują się w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie, a po opracowaniu zostaną przekazane do Muzeum Okręgowego w Białymstoku.

Badania będą kontynuowane.